

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2655/2019
10.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Младен Николић, адвокат из ..., против туженог Предузећа за производњу и промет текстила "Valy" d.o.o. из Ваљева, кога заступа Душан Пантелић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2058/2017 од 13.03.2019. године, у седници одржаној 10.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2058/2017 од 13.03.2019. године и пресуда Основног суда у Ваљеву П1 29/17 од 17.03.2017. године, тако што **СЕ ОДБИЈА**, као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се као незаконито поништи решење туженог бр. ... од 01.04.2015. године, а туженом наложи да је врати на радно место на којем је била распоређена по основу анекса уговора о раду бр. .../... од 24.11.2014. године.

Свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 29/17 од 17.03.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништено решење туженог бр. 136 од 01.04.2015. године, а туженом наложено да тужилу врати на радно место на којем је била распоређена по основу Анекса уговора о раду бр. .../... од 24.11.2014. године. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужили на име трошкова поступка исплати 117.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2058/2017 од 13.03.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Ваљеву П1 29/17 од 17.03.2017. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде, у границама разлога прописаних одредбом члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374.став 2.тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је код туженог била запослена на неодређено време од 13.07.2008. године, на пословима ... – ..., у месту ..., од 24.11.2014. године, Анексом уговора о раду бр. .../... распоређена је на послове у Одељењу паковања, који обухватају По претходном Правилнику о организацији и систематизацији послова туженог бр. ... од 23.01.2015. године, у Одељењу паковања где је била распоређена тужила, било је 179 извршилаца, а новим Правилником од 04.03.2015. године, тај број је смањен на 135 извршилаца. Одлуком од 18.02.2015. године, прописано је да ће сваки непосредни руководиоца извршити оцењивање рада свих запослених који су на радном месту у оквиру организационог дела за који је одговоран непосредни руководиоца за период од 19.08.2014. године до 18.02.2015. године (180 дана). Тужила је оцењена на пословима ... – ... за период, укупном оценом 24, а у одељењу паковања укупном оценом 21, уз констатацију оба непосредна руководиоца да се ради о несавесном и непоузданом раднику. Упоређивањем резултата рада тужиле и осталих запослених на истом радном месту, утврђено је да су њени резултати рада оцењени нижом оценом, па како није постојала могућност премештаја запослене, тужила је побијаним решењем проглашена вишком запослених, након исплате отпремнине.

Овај Анекс је понуђен тужилу јер је Решењем Националне службе за запошљавање од 14.11.2014. године, утврђен 1. степен тешкоћа и препрека у раду а по овом решењу тужила има статус особе са инвалидитетом која се запошљава под општим условима. Тужила није оспоравала закључени анекс уговора о раду, па је утврђено да је она распоређена на одговарајуће радно место сходно наведеном решењу Националне службе за запошљавање, а што произлази из закључка Инспектората рада од 17.02.2015. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев и поништили решење о отказу уговора о раду а тужену обавезали да тужилу врати на рад. Став о незаконитости побијаног решења заснивају на чињеници да тужена приликом одлучивања о томе ко ће од запослених бити проглашен вишком, није могла применити утврђене оцене резултата рада дате пре доношења Програма решавања вишка запослених од 23.03.2015. године, већ је била дужна да примени критеријуме прописане програмом. А примена тих критеријума била би могућа и правно допуштена само после 23.03.2015. године. Из тог разлога је оцењено да је примена раније утврђених оцена резултата рада из претходног периода спроведена на основу Одлуке од 18.02.2015. године, незаконита, због чега је усвојен тужбени захтев.

Врховни касациони суд не прихвата изнето становиште другостепеног суда, јер налази да је исто засновано на погрешној примени одредбе члана 155. Закона о раду. Том одредбом је, поред осталог, изричито прописано да програм решавања вишка запослених мора да садржи критеријуме за утврђење вишка запослених и број, квалификациону структуру, године старости и стажа осигурања запослених који су вишак и послове које обављају. Ни том, а ни било којом другом законском одредбом

није прописано да се програмом установљени критеријуми за утврђење вишка запослених могу примењивати тек од датума његовог објављивања. Закон о раду само обавезује послодавца да у складу са прописаним критеријумима за утврђење вишка запослених из програма мора утврдити конкретан број, квалификациону структуру, године стажа и стажа осигурања запослених који су вишак и послове које они обављају. Зато се логичким и циљним тумачењем такве норме недвосмислено може утврдити да се њоме намеће објективно поступање послодавца са циљем да се спречи дискриминација запослених. То се чини применом критеријума за утврђивање вишка запослених прописаних програмом. При томе, нема законских препрека да се прописани критеријуми за утврђење вишка запослених конкретан број, квалификациона структура, године старости и стажа осигурања запослених који су вишак утврди на основу оцене остварених резултата рада свих запослених код послодавца дате за период који претходи датуму објављивања програма. Битно је само да су оцене сачињене на основу критеријума из програма уз објективно сагледавање остварених резултата рада и допунских мерила за све запослене. Тужена је управо тако поступила. Оцењивање свих запослених у Одељењу ... – ... је извршено применом критеријума из програма. То је учињено на основу одлуке туженог од 18.02.2015. године, а за период од 19.08.2014. до 18.02.2015. године. Након тога је Правилником о организацији и систематизацији од 04.03.2015. године претходни број запослених у Одељењу ...– ... смањен са 460 на 325 извршилаца. Сагласно утврђеним оценама свих запослених у Одељењу утврђен је број, квалификациона структура, године старости и стажа осигурања појединачних извршилаца који су вишак у том одељењу.

Дакле, тужена је правилно применила одредбе члана 151. и 155. Закона о раду и усвојени Програм решавања запослених. Објективно су утврђени резултати рада свих запослених и сагласно томе сачињена листа извршилаца који су вишак. Таквим поступањем није извршена било каква дискриминација или шиканирање запослених. Напротив, правилно су примењени критеријуми из Програма и објективно сагледане потребе оптималног броја запослених, односно броја оних који су због лоших резултата рада остварених у посматраном периоду утврђени као вишак.

Како је у побијаним нижестепеним пресудама погрешно примењено материјално право, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП, преиначио обе нижестепене пресуде и одбио тужбени захтев тужиље.

Будући да тужена није поставила опредељен захтев за накнаду трошкова поступка, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка на основу члана 163. став 2. и 3. ЗПП.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић